

การวิจัยเชิงประเมินผลโครงการการอยู่ค่ายพักแรม
เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

THE EVALUATION RESEARCH ON CAMPING PROJECT FOR
CONSERVATION OF NATURE AND ENVIRONMENT

วิพงษ์ชัย ร้องขันแก้ว*
รัชราวัล ไสสว่างอรุณ**

Wipongchai Rongkhankaew*
Rutcharavalai Sawangaroon**

Abstract

This research was an evaluation study camping project for conservation of nature and environment. The informant consisted of 73 students who registered in the camping subject. Questionnaire were distributed to collect the data. Data were analyzed by using percentage, mean , standard deviation The results of research were as follows; 1) Context evaluation were appropriate at high level. 2) Input evaluation were appropriate at the highest level. 3) Process evaluation were appropriate at the highest level 4) Product evaluation were appropriate at the highest level.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลการจัดโครงการการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 73 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอยู่ค่ายพักแรม ได้มาด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) การประเมินปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อม (Context) ได้แก่ สภาพแวดล้อม สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 2) การประเมินปัจจัยด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 3) การประเมินปัจจัยด้านกระบวนการ (Process) มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 4) การประเมินปัจจัยด้านผลผลิต (Product) มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

* อาจารย์ประจำภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** นักพัฒนาการกีฬา (ด้านนันทนาการ) สำนักนันทนาการ กรมพลศึกษา

บทนำ

กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญในทุกะดับของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเพื่อก้าวเข้าสู่การทำงานตามสาขาวิชาชีพที่ผลิตแต่ละคนเลือกศึกษา และเป็นการเพิ่มทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต เช่น ทักษะด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถในการจำและการนำเสนอข้อมูล ด้านทักษะทางการคิดและเชาวน์ปัญญา ความสามารถในการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ และประยุกต์ความเข้าใจในแนวคิดจากหลักการและทฤษฎี เพื่อใช้ในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ รวมถึงความสามารถในการทำงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ มีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง การวางแผนจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและสามารถเติมเต็มศักยภาพผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะต้องตระหนักในสำคัญดังกล่าว (สมควร โพธิ์ทอง.2554: 1) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งโครงการถือเป็นหนึ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เป็นการวางแผนที่จัดทำขึ้นอย่าง มีระบบด้วยกิจกรรมย่อยหลายกิจกรรมเพื่อทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย โครงการการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้ในการเรียนการสอนวิชาการอยู่ค่ายพักแรม เพื่อให้ผู้เรียนได้ออกฝึกภาคปฏิบัติจริงในรูปแบบของค่ายเดินทาง (Trip camp) เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ด้านการเตรียมตัวของผู้เรียน เพื่อการปรับตัวต่อการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันอย่างมีความสุข และสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมรอบตัวได้อย่างดี เช่น การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ด้วยการอยู่ค่ายพักแรมในสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติจริงนอกเมือง โดยมุ่งเน้นการทำกิจกรรมร่วมกันที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าจึงต้องการศึกษากระบวนการจัดค่ายพักแรม โดยใช้กรอบการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ตามแนวคิดของ สตัฟเฟิลบีมและชินคฟิลด์ (Stufflebleam & Shinkfield. 2007) เพื่อให้ทราบประสิทธิผลของการจัดโครงการค่ายพักแรมใน ด้านบริบท (Context) ได้แก่ สภาพแวดล้อม สถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทีมงานวิทยากรค่ายพักแรม ฆาจารย์ โปรแกรมค่ายพักแรม ในด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การปฏิบัติงานของทีมงาน การดำเนินโปรแกรมค่ายพักแรม ด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ ความรู้ ทักษะ เจตคติ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อวิจัยประเมินผลโครงการการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการอยู่ค่ายพักแรมรหัสวิชา วนก 214 (RCS 214) ปีการศึกษา 2555 และเข้าร่วมโครงการการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ณ อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 73 คน โดยใช้กรอบการประเมินตามแนวคิดการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ตามแนวคิดของ สต๊ฟเฟิลบีมและชินคฟิลด์ (Stufflebleam & Shinkfield. 2007)

ตัวแปรที่มุ่งประเมิน

- 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดดำเนินโครงการการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ได้แก่ สภาพแวดล้อม สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก
- 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทีมงาน วิทยากรค่ายพักแรม ชวค่าย โปรแกรมค่ายพักแรม
- 3) ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การปฏิบัติงานของทีมงาน การดำเนินโปรแกรมค่ายพักแรม
- 4) ด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ ความรู้ ทักษะ เจตคติ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบประสิทธิผลของโครงการการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนำไปปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และนำไปบูรณาการร่วมกับกิจกรรมอื่นๆ อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ศึกษาค้นคว้าไปใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมไปใช้ได้ต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ แก้ไข สำนวน ภาษา ความครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนรับข้อเสนอแนะต่างๆ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงแบบประเมินโดยพิจารณาจากค่า IOC (Item – Objective Congruence) ของข้อความในแต่ละข้อ และคัดเลือกข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และปรับปรุงข้อความตามที่ยุเชี่ยวชาญได้เสนอแนะไปทดลองใช้ (Try out) ที่กับนิสิตไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพ โดยหาค่าอำนาจจำแนกโดยการแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบประเมิน โดยผู้วิจัยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป พร้อมปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ
3. เก็บรวบรวมข้อมูลในโครงการการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ณ อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จังหวัดชัยภูมิ

สรุปผลการวิจัย

1. การประเมินปัจจัยด้านบริบท (Context) ได้แก่ สภาพแวดล้อม สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการศึกษาสรุปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า **สภาพแวดล้อม** ได้แก่ ความเป็นธรรมชาติ มีบรรยากาศที่ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ **สถานที่** ได้แก่ มีการจัดระเบียบที่พัก และที่ทำการกิจกรรมชัดเจน และสถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับการอยู่ค่ายพักแรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ **สิ่งอำนวยความสะดวก** ได้แก่ อุปกรณ์ทางเดินที่มีคุณภาพ แข็งแรง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การประเมินปัจจัยด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทีมงาน วิทยากรค่ายพักแรม ชวค่าย และโปรแกรมค่ายพักแรม ผลการศึกษาสรุปโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า **ทีมงาน** ได้แก่ การทำงานเป็นทีม การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ชวค่าย มีความตั้งใจและเอาใจใส่ชวค่าย มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติ และมีความตรงต่อเวลา กระตือรือร้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ **วิทยากรค่ายพักแรม** มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ **ชวค่าย** ได้แก่ มีความรู้เพิ่มเติมจากการทำกิจกรรม มีความพร้อมและความมั่นใจในการทำกิจกรรม และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ **โปรแกรมค่ายพักแรม** มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

3. การประเมินปัจจัยด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การปฏิบัติงานของทีมงานและการดำเนินโปรแกรมค่ายพักแรม ผลการศึกษาสรุปโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า **การปฏิบัติงานของทีมงาน** ได้แก่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ และมีการกระตุ้นให้ชวค่ายอยากเรียนรู้เพิ่มเติม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การดำเนินโปรแกรมค่ายพักแรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

4. การประเมินปัจจัยด้านผลผลิต (Product) ด้านกิจกรรมในการอยู่ค่ายพักแรม ผลการศึกษาสรุปโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อคิดเป็นค่าเฉลี่ยมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมการแสดงรอบกองไฟ พิธีเปิดค่ายพักแรมและกิจกรรมอำลา กิจกรรมจัดเตรียมที่พัก และการกางเต็นท์ กิจกรรมเรียนรู้ท่ามกลางธรรมชาติ 4 ฐาน กิจกรรม Mini Game กิจกรรมการเดินทางไกล กิจกรรม Mini Walk Rally กิจกรรมการแสดงความประทับใจ กิจกรรมการออกกำลังกายยามเช้า พิธีเปิดค่ายพักแรมและการปฐมนิเทศการอยู่ค่ายฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้จากโครงการการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสิ่งแวดล้อม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านบริบท (Context) ได้แก่ สภาพแวดล้อม สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการศึกษาสรุปโดยรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด มีรายการประเมินที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ เรื่องมีสภาพอากาศดี ในด้านอื่นๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก

ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยด้านบริบท เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญประการหนึ่งซึ่งส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ในการอยู่ ค่ายพักแรมการมีสภาพแวดล้อมที่ดี ความเป็นธรรมชาติ มีบรรยากาศที่ดี สถานที่ที่มีความเหมาะสมในการจัด กิจกรรม มีความปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งส่งผลให้เกิดความตั้งใจ เกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับการเลือกสถานที่จัดค่ายพักแรม ของ วิพงษ์ชัย ร้องขัน แก้ว (2549: 72) กล่าวว่า การเลือกสถานที่จัดค่ายพักแรมจะต้องมีความสอดคล้องกับประเภทของค่ายพักแรม และตอบสนองต่อกิจกรรมในโปรแกรมค่ายพักแรม สถานที่จัดค่ายพักแรมจะต้องเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการจัด กิจกรรม ซึ่งโครงการการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนี้ เป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรม ท่ามกลางธรรมชาติ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปรับตัวในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นในสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ ดังนั้นสถานที่จัดค่ายพักแรมมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ กิจกรรมในโปรแกรมค่ายพักแรม

2. ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทีมงาน วิทยากรค่าย พักแรม ชาวค่าย และโปรแกรมค่ายพักแรม ผลการศึกษาสรุปโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านนำเข้า ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ดังนั้น วิทยากรค่ายพักแรมจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะเฉพาะทางในการเป็นผู้นำนันทนาการ ซึ่งสอดคล้องกับ สมควร โพธิ์ทอง (2554: 61) ได้กล่าวว่า บุคคลที่จะเป็นผู้นำค่ายพักแรมจะต้องมีคุณสมบัติด้านการเป็นผู้นำนันทนาการ เป็นผู้ให้การ สนับสนุนการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมค่ายพักแรมที่ดีย่อม ส่งผลดีต่อการอยู่ค่ายพักแรม สอดคล้องกับแนวคิดของ วิพงษ์ชัย ร้องขันแก้ว (2549: 112) กล่าวว่า โปรแกรม ค่ายพักแรมจะเป็นที่บรรจุของกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเปรียบเสมือนเครื่องมือที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาผู้เข้าร่วม ค่ายพักแรมให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

3. ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การปฏิบัติงานของ ทีมงาน และการดำเนินโปรแกรมค่ายพักแรม จากผลการศึกษาด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน สรุปโดยรวมมี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีรายการประเมินที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ในด้านอื่นๆ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุดและมากตามลำดับ จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าทีมงานนอกจากเป็นผู้นำกิจกรรมแล้วนั้น จำเป็นต้องมีการกระตุ้นให้ชาวค่ายมีทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอผลงานออกมาให้ดี ที่สุด ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะต่อยอดไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ดีของชาวค่าย ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิด เรื่องการเตรียมการบุคลากรค่ายพักแรมของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย เขต 3 (2554: ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ทีมงานอาจทำหน้าที่หลายอย่างในเวลาเดียวกัน ต้องมีส่วนที่งานต่อสมาชิก ค่ายที่เหมาะสมเพียงพอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัย จำนวน และลักษณะกิจกรรมของค่าย ต้องดูแลสมาชิกค่าย ทั้งการใช้ ชีวิต ความเป็นอยู่ การตอบข้อสงสัยต่างๆ รวมถึงการเฝ้าระวังความปลอดภัย ร่วมประเมินและสังเกต พฤติกรรมของสมาชิกค่ายที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งสนับสนุนกิจกรรมค่าย ทีมงานค่ายอาจทำหน้าที่เป็นผู้นำ หรือสนับสนุนการทำกิจกรรมหลัก ช่วยดึงความคิด ความสามารถ การมีส่วนร่วม แต่ไม่แทรกแซง ยัดเยียด

4. ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ กิจกรรมการฝึก ปฏิบัติการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติตามโปรแกรมที่ส่งผลต่อความรู้ ทักษะ เจตคติ การเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมและการนำไปประยุกต์ใช้ ผลการศึกษาสรุปโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมในค่ายพักแรมตรงตามความต้องการของนิสิต สอดคล้องกับแนวคิดของ สูดาวรรณ เครือพานิช (2553.ออนไลน์) กล่าวว่า ค่ายพักแรมเอื้อต่อการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างจากการเรียนการสอนในห้องเรียน กล่าวคือ การเปลี่ยนแหล่งของความรู้ เปลี่ยนบริบทการเรียนรู้จากตำราเรียนและครูผู้สอนจากผู้อื่น ๆ และจากสถานการณ์จริงและสิ่งสำคัญคือ ได้ลงมือปฏิบัติการด้วยตนเอง มีกระบวนการคิด วิเคราะห์และการเชื่อมโยงมากขึ้น ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดความกระหายต่อการเรียนรู้นั้นๆ ส่งผลให้สามารถเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น การเข้าค่ายเป็นช่วงเวลาที่จะได้รับประสบการณ์ตรงจากการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ การสร้างประสบการณ์ใหม่ ก่อให้เกิดความประทับใจและมีแรงบันดาลใจ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ความคิด และพฤติกรรม เกิดความรู้ใหม่ สามารถต่อยอดความรู้ ความสามารถบูรณาการกับการปฏิบัติจริง ส่วนในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่น้อยกว่าด้านอื่นคือ เรื่องการออกกำลังกายในค่ายพักแรม เมื่อพิจารณาจากช่วงเวลาจัดกิจกรรมจะเป็นเวลาประมาณ 06.00 น.ในตอนเช้าของทุกวัน ซึ่งภารกิจการทำกิจกรรมในวันที่ผ่านมามาจะทำให้เกิดความเหน็ดเหนื่อย จึงทำให้ไม่อยากตื่นขึ้นมาร่วมกิจกรรม

จะเห็นได้ว่าจากคุณค่าและความสำคัญของการเข้าร่วมโครงการการอยู่ค่ายพักแรมเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจากผลการวิจัยที่มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของนักวิชาการ ดังกล่าว ที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของนิสิตต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเองตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งพบว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นในโปรแกรมค่ายพักแรม ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเองของนิสิตนั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

- วิพงษ์ชัย ร้องขันแก้ว. (2549). **การจัดการค่ายพักแรม (Camp Management)**. กรุงเทพฯ. จินดาสาส์นการพิมพ์.
- สมควร โพธิ์ทอง. (2554). รายงานการวิจัย เรื่อง การประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนวิชาการอยู่ค่ายพักแรม **An Evaluation of Learning Process on Camping Subject**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสหพันธการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุดาวรรณ เครือพานิช. (2553). การเรียนรู้ผ่านกระบวนการค่าย. สืบค้นเมื่อ 2 ตุลาคม 2555 , จาก http://www.myfirstbrain.com/teacher_view.aspx?ID=78498
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย เขต 3(2555). **คู่มือการจัดค่ายสร้างสรรค์**. สืบค้นเมื่อ 2 ตุลาคม 2555 , จาก www.thaitablet.net/nitedtidtam/camp.doc
- Stufflebleam, Daniel L. & Shinkfield, Anthony J. (2007). **Evaluation Theory, Models, & Application**. San Francisco: John Wiley & Sons.